

ZAPRAWA ZT-05**1. IDENTYFIKACJA PREPARATU I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA**

Identyfikacja preparatu: **ZAPRAWA ZT-05**
TYNKARSKA

Zastosowanie preparatu:

Gotowa zaprawa mineralna przeznaczona do wykonywania tynków zewnętrznych i wewnętrznych.

Identyfikacja przedsiębiorstwa:

Producent: ARSANIT sp. z o.o.
Adres: ul. Obwodowa 17
41-100 Siemianowice Śląskie
Zakład produkcyjny: ul. Obwodowa 17
41-100 Siemianowice Śląskie
Telefon: +48 (32) 608 46 05
Fax: +48 (32) 608 46 04
E-mail: biuro@arsanit.pl
www.arsanit.pl
Telefon alarmowy: +48 (32) 608 46 05 (czynny od poniedziałku do piątku między 8:00-16:00)

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Wyjaśnienie symboli i zwrotów:

X_i – produkt drażniący.

R 36/37/38 - działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę.

R 43 - może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą

3. SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH Skład:

Zawiera cement portlandzki, wapno, piasek kwarcowy oraz dodatki uszlachetniające.

Niebezpieczne składniki:

Nazwa substancji	Nr CAS	Stężenie %	Zwroty R	Klasyfikacja	Nr WE (Nr EINECS)
Klinkier cementu portlandzkiego	65997-15-1	< 20	36/37/38;43	X _i	266-043-4
Wodorotlenek wapnia	1305-62-0	< 8	36/37/38	X _i	215-137-3

4. PIERWSZA POMOC Wskazówki ogólne:

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów wezwać natychmiast lekarza, pokazać kartę charakterystyki lub opakowanie.

Po wdychaniu:

Wynieść poszkodowanego na świeże powietrze, zapewnić poszkodowanemu oddychanie świeżym powietrzem. Jeżeli występują trudności w oddychaniu, natychmiast wezwać pomoc lekarską.

Po kontakcie ze skórą:

Splukać zanieczyszczoną skórę dużą ilością wody, przemyć wodą z mydłem.

Zdjąć zanieczyszczoną odzież i obuwie.

Jeśli wystąpią objawy podrażnienia, zwrócić się o pomoc medyczną.

Po kontakcie z oczami:

Usunąć soczewki kontaktowe, dokładnie płukać dużą ilością wody przez ok. 15 minut. Jeżeli występują objawy podrażnienia, zapewnić pomoc medyczną.

Po połknięciu:

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	
ZAPRAWA ZT-05	Data aktualizacji: 2009-06-30 Strona - 2 - z 6

Osobie nieprzytomnej lub półprzytomnej nie podawać nic do picia, jeśli osoba jest przytomna, przepłukać usta. Spożycie może być przyczyną zczopowania przewodu pokarmowego, zwrócić się o pomoc medyczną. W żadnym wypadku nie wolno wywoływać wymiotów.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Wskazówki ogólne:

Preparat niepalny i nie podsyca pożaru. Przy pożarze obiektów budowlanych zawiadomić otoczenie o pożarze. Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby. Wezwać straż pożarną.

Zalecane środki gaśnicze:

Woda do gaszenia, gaśnica proszkowa lub śniegowa w zależności od obszaru objętego pożarem oraz materiałów tam występujących.

Zalecane środki ostrożności:

Należy unikać wdychania pyłów i dymów. Ratownicy muszą być wyposażeni w aparaty ochraniające drogi oddechowe.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Postępowanie w celu zabezpieczenia ludzi:

Chronić przed dziećmi;

Nie wdychać pyłu;

Unikać zanieczyszczenia oczu;

Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza;

Nosić odpowiednią odzież ochronną;

Nosić odpowiednie rękawice ochronne.

Postępowanie dotyczące ochrony środowiska:

Zabezpieczyć produkt przed dostaniem się do zbiorników wodnych i wód biejących.

Zabezpieczyć produkt przed dostaniem się do kanałów ściekowych oraz kanalizacji. Próbować zebrać jak tylko to możliwe, do odpowiednich pojemników celem dalszej utylizacji.

Metody oczyszczania:

Zabezpieczyć powierzchnię przed rozsypaniem się. Rozsypany materiał przykryć i nie dopuścić do dalszego wzbijania pyłu. Starannie zebrać produkt tak, jak to możliwe do odpowiednich pojemników. Nie stosować wody.

Wskazówki dodatkowe:

Stwardniały po kontakcie z wodą po 5-6 h można traktować jako gruz budowlany.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Postępowaniem z preparatem:

Chronić przed wilgocią;

Nosić odzież ochronną;

Przechowywać poza zasięgiem dzieci;

Unikać bezpośredniego kontaktu z oczami i skórą;

Unikać wdychania pyłów;

Po zakończeniu pracy umyć się dokładnie oraz przed spożyciem posiłków;

Stosować w dobrze wentylowanych mechanicznie lub naturalnie pomieszczeniach;

Unikać wzbijania pyłu.

Magazynowanie preparatu:

Produkt workowany przechowywać w zamkniętych, oryginalnych opakowaniach, najlepiej na drewnianych paletach lub na izolowanym podłożu w suchych pomieszczeniach.

Specyficzne zastosowania:

Nie dotyczy.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Wartości graniczne narażenia:

Wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń

Pył cementu całkowity 6mg/m³

Pył cementu respirabilny 2mg/m³

Zalecane procedury monitoringu:

Zaleca się oznaczanie stężeń pyłów preparatu w powietrzu na stanowisku pracy zgodnie z częstotliwością określoną przepisami.

Pomiary pyłów należy wykonywać zgodnie z metodyką określoną w normach:

Pył całkowity zgodnie z PN-91/Z-04030/05

Pył respirabilny zgodnie z PN-91/Z-04030/06

Środki ochrony indywidualnej

Ochrona osobista:

Unikać bezpośredniego kontaktu preparatu ze skórą i oczami;

Stosować przy sprawnie działającej wentylacji.

Po pracy zdjąć zabrudzoną odzież i umyć zanieczyszczoną skórę wodą z mydłem.

Ochrona dróg oddechowych:

Przy dużym zapyleniu maska przeciwpyłowa, półmaska filtrująca, lokalna wentylacja.

Ochrona skóry:

Odzież ochronną zabezpieczającą narażoną skórę, ubranie robocze, buty robocze.

Ochrona oczu i twarzy:

Okulary ochronne typu gogle.

Ochrona rąk:

Rękawice ochronne, najlepiej z gumy naturalnej lub neoprenu.

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację i naprawę.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Informacje ogólne:

Postać : ciało stałe, szary proszek

Zapach : bez zapachu

Ważne informacje dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska:

pH : po zarobieniu z wodą daje odczyn alkaliczny ok. 8,0 – 11,0

Temperatura wrzenia : nie dotyczy

Temperatura zapłonu : niepalny

Palność : nie dotyczy

Własności wybuchowe : nie dotyczy

Własności utleniające : nie dotyczy

Prężność par : nie dotyczy

Gęstość nasypowa : 1,5 g/cm³ w temp.20°C

Rozpuszczalność : nie dotyczy

Rozpuszczalność w wodzie : słabo rozpuszczalny w wodzie (0,1-1,0%; 1,5 g/l) w temp.20°C

Współczynnik podziału n-oktanol/woda : nie dotyczy

Lepkość : nie dotyczy

Gęstość par : nie dotyczy

Szybkość parowania : nie dotyczy

Inne informacje: nie dotyczy

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	
ZAPRAWA ZT-05	Data aktualizacji: 2009-06-30 Strona - 4 - z 6

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Produkt stabilny w normalnych warunkach przechowywania i stosowania

Warunki, których należy unikać – wilgoć

Materiały, których należy unikać – nie dotyczy

Niebezpieczne produkty rozkładu – nie dotyczy

Inne dane – nie dotyczy

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Doświadczenia dotyczące ludzi:

Układ oddechowy:

Unikać wdychania pyłu. Krótkotrwałe narażenie na pyły może być przyczyną podrażnienia górnych dróg oddechowych – kaszel, kichanie, suchość i zaczerwienienie gardła i nosa. Przewlekłe narażenie na pyły krzemionki krystalicznej może być przyczyną przewlekłych nieżytów oskrzeli, pylicy krzemowej, rozedmy płuc i nowotworów.

Droga pokarmowa:

Dla preparatu nie określono dawki toksycznej. Jest mało prawdopodobne, aby produkt ten mógł dostać się do przewodu pokarmowego. Spożycie może być przyczyną zaciopowania przewodu pokarmowego.

Kontakt ze skórą:

Unikać kontaktu ze skórą. Może działać drażniaco na skórę, powodując miejscowe zaczerwienienia, obrzęk, swędzenie i wysuszenie.

Pyły cementu mogą mieć działanie uczulające na skórę, szczególnie u osób nadwrażliwych (skłonnych do alergii).

Kontakt z okiem:

Kontakt z oczami powoduje podrażnienie spojówek oczu (działanie „typu ciała obcego”): ból, zaczerwienienie, łzawienie, zaburzenia widzenia.

Inne informacje:

Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem (IARC) na podstawie dostępnych badań stwierdziła, że istnieją dostateczne dowody na rakotwórczość krystalicznych odmian krzemionki dla zwierząt doświadczalnych i ograniczone dowody na rakotwórczość dla ludzi.

Dawki i stężenia śmiertelne dla zwierząt – CL₅₀ dla szczura 1 mg/litr/4 godz. narażenia

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Efekty ekotoksyczne

Możliwe tylko w przypadku rozsypania się większej ilości preparatu, co w połączeniu z wodą powoduje podwyższenie pH lub wprowadzenie do wód odpadów stałych pochodzących z cementu. Unikać zrzutów do kanalizacji i otwartych zbiorników wodnych – może stanowić zagrożenie dla organizmów żywych.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Zalecenia.

Suchy uważa się za nadający się do użycia. Zbierać należy delikatnie bez nadmiernego pylenia.

Wskazania dotyczące odpadów.

Po kontakcie z wodą i stwardnieniu eliminuje się jako zbrylony cement. Odpady z produkcji cementów nie są klasyfikowane jako niebezpieczne i w wykazie odpadów wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 27.09.2001w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.112 poz.1206 z 2001) znajdują się w grupie „odpady z produkcji spoiw mineralnych (w tym cementu, wapna i tynku) oraz wytworzonych z nich wyrobów” – (odpady z produkcji cementu-kod 10 13 80). Szczegółowy sposób postępowania z wytworzonym odpadem należy każdorazowo uzgodnić z właściwą administracją- zgodnie z wymaganiami Ustawy o odpadach (Dz.U. Nr 62 poz. 628 z 2001).

Wskazania dotyczące odpadów opakowań.

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	
ZAPRAWA ZT-05	Data aktualizacji: 2009-06-30 Strona - 5 - z 6

Zużyte opakowania należy przekazać do najbliższej położonego składowiska odpadów. Kod odpadu 150101-opakowanie z papieru i tektury.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Zgodnie z przepisami RID/ADR nie są wymagane żadne oznakowania.

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Dokument został sporządzony na podstawie wytycznych określonych w :

1. **Ustawa** z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U.2001.11.84), wraz z późniejszymi zmianami (Dz.U.2006.171.1225);
2. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz.U.2007.215.1588);
3. **Rozporządzenie (WE)** nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE;
4. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.2003.171.1666), zmiana (Dz.U.2004.243.2440);
5. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U.2005.201.1674);
6. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U.2003.173.1679); zmiana (Dz.U.2004.260.2595);
7. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje chemiczne (Dz.U.2003.52.467);
8. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 14 lipca 2002 r. w sprawie obowiązku dostarczenia karty charakterystyki niektórych preparatów niesklasyfikowanych jako niebezpieczne (Dz.U.2002.142.1194);
9. **Rozporządzenie Ministra Gospodarki** z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U.2005.259.2173);
10. **Zrestrukturyzowana Umowa Europejska ADR** dotycząca międzynarodowego przewozu materiałów niebezpiecznych (Dz.U.2002.194.1629) wraz z późniejszymi zmianami;
11. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.2005.73.645);
12. **Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej** z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.2003.169.1650);
13. **Rozporządzenie Ministra Środowiska** z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2001.112.1206);
14. **Rozporządzenia Ministra Zdrowia** z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U.2004.11.86);
15. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie informacji o preparatach niebezpiecznych, dla których nie jest wymagane dostarczenie karty charakterystyki (Dz.U.2003.19.170);
16. **Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej** z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.2002.217.1833) ze zmianami;
17. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie substancji chemicznych występujących w produkcji lub w obrocie, podlegających zgłoszeniu (Dz.U.2004.12.111);
18. **Rozporządzenie Ministra Zdrowia** z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz.U.2004.280.2771).

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	
ZAPRAWA ZT-05	Data aktualizacji: 2009-06-30 Strona - 6 - z 6

Informacja na oznakowaniu opakowania:

	<p>Rodzaj zagrożenia R36/37/38 - działa drażniąco na oczy, drogi oddechowe i skórę R43 - może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą</p> <p>Prawidłowe postępowanie S2 – chronić przed dziećmi S22 - nie wdychać pyłu S24 - unikać zanieczyszczenia skóry S25 - unikać zanieczyszczenia oczu S26 - zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza S36 - nosić odpowiednią odzież ochronną S37 - nosić odpowiednie rękawice ochronne S46 – w razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę.</p>
<p>X_i PRODUKT DRAŻNIĄCY (zawiera cement portlandzki)</p>	

16. INNE INFORMACJE

Informacje zawarte w tym dokumencie bazują na poziomie wiedzy dotyczącym omawianego preparatu w momencie określonym datą i są one podane w dobrej wierze.

Użytkownikowi zwraca się uwagę na ewentualne ryzyko użycia preparatu w celach, do których nie jest on przeznaczony. W żadnym razie nie zwalnia on użytkownika od znajomości i stosowania wszelkich tekstów regulujących jego czynności. Użytkownik będzie samodzielnie odpowiedzialny za podjęcie wszelkich środków ostrożności przy używaniu preparatu.

**Kartę charakterystyki opracowano w
ARSANIT sp. z o.o.**